

M. Z. Jędrzejko, T. Białas, Z. Stańczak

NARKOTYKI DOPALACZE NOWE ŚRODKI PSYCHOAKTYWNE

WPROWADZENIE

W XXI wieku handel nielegalnymi substancjami stopniowo zmienia się w kierunku coraz szerszej dostępności tych środków za pośrednictwem Internetu.

(...) obok podaży samych substancji bardzo szybko rozwija się rynek for dyskusyjnych na temat sposobów i modeli ich używania. W gruncie rzeczy jest to trudny do ograniczenia rynek promocji substancji zachowa ryzykownych.

Najpopularniejsze substancje narkotyczne oferowane w Internecie w 2018 roku:

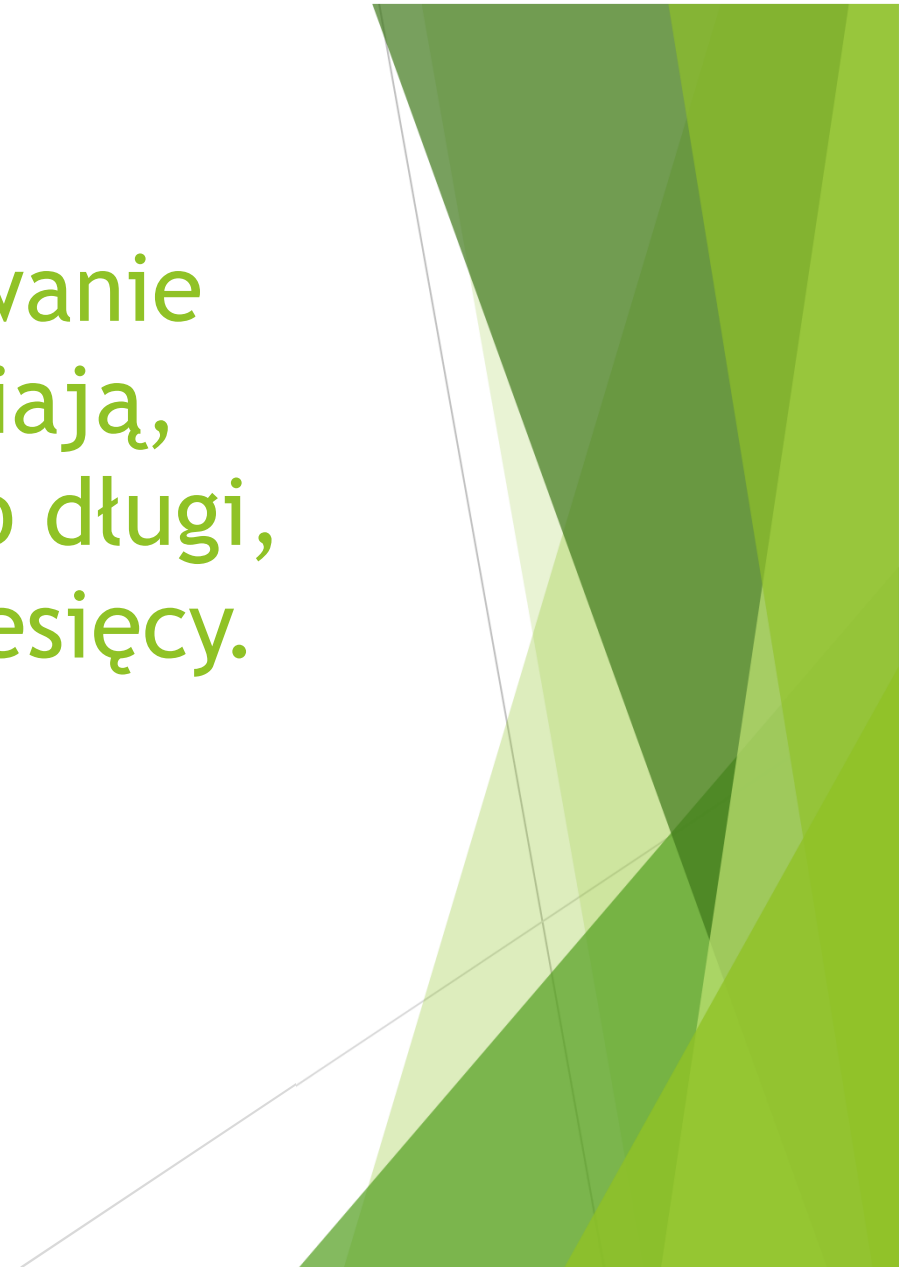
- ▶ Marihuana
- ▶ NSP (nowe substancje psychoaktywne) – syntetyczne katynony, kannabinoidy, piperidyny
- ▶ Sterydy anaboliczne
- ▶ Trypaminy
- ▶ Fenyletyloaminy
- ▶ Haszysz
- ▶ Kokaina

-
- ▶ Brak uregulowań na forum ONZ i Unii Europejskiej jest polem wykorzystywanym przez świat przestępczy.
 - ▶ (...) poszczególne kraje europejskie mają zupełnie odmienne podejście do problemu legalizacji niektórych narkotyków.
 - ▶ (...) dealerzy narkotyków znacząco zwiększają użycie Internetu np. poprzez tworzenie specjalnych stron oferujących te substancje, uczących ich zażywania oraz wytwarzania niektórych substancji z dostępnych półproduktów.

Rodzicu załóż na telefonie komórkowym
Twojego dziecka oraz komputerze w
domu programy typu Safe Kids, które
umożliwiają blokowanie dostępu do
portali handlujących dopalaczami.

Nowe narkotyki zdecydowanie
szybciej i silniej uzależniają,
a proces terapii jest bardzo długi,
często sięga kilkunastu miesięcy.

RODZICE!!!

Jesteście najważniejszym czynnikiem ochronnym zarówno przed narkotykami, jak i innymi zachowaniami ryzykownymi.

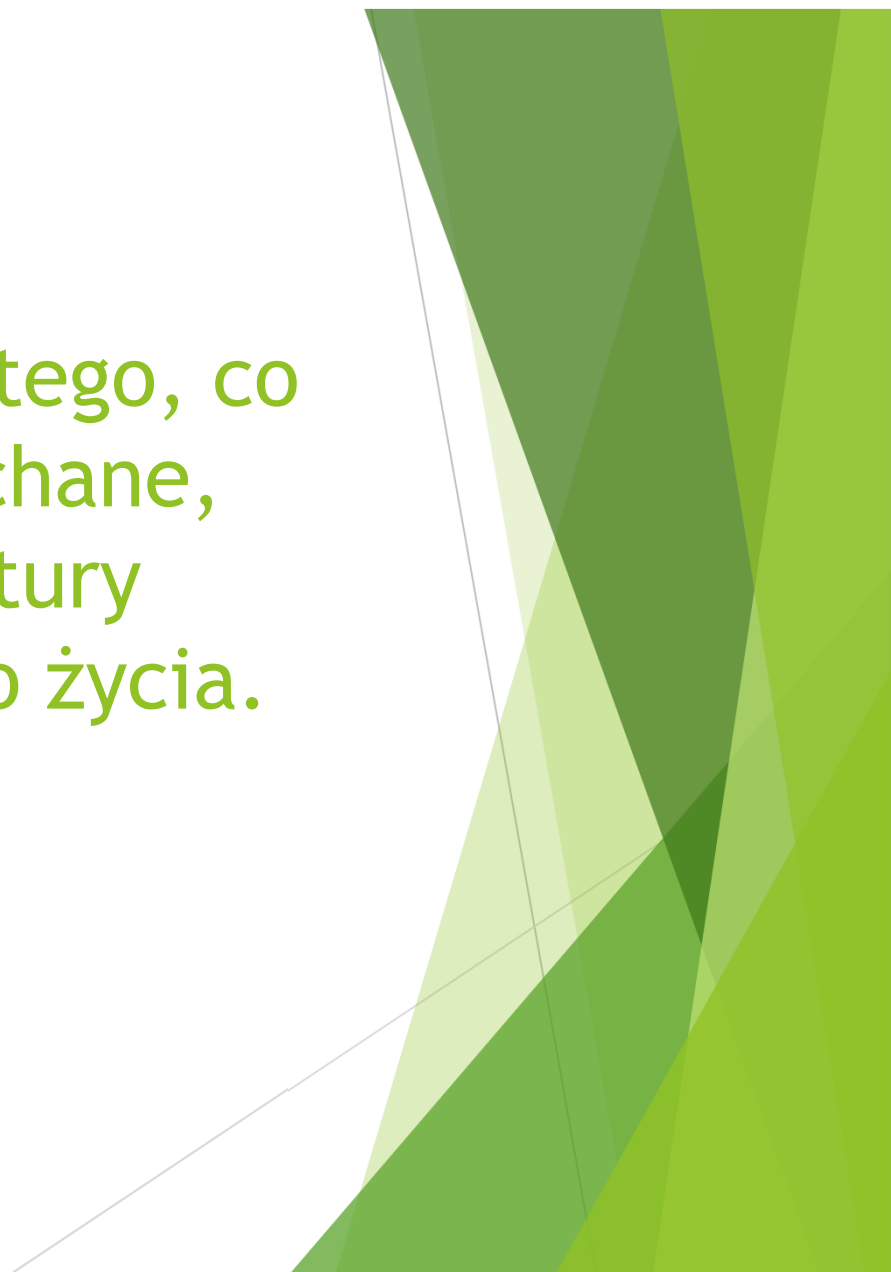
To Wy wprowadzacie swoje pociechy w świat, podajecie ważne informacje o tym, co jest DOBRE, a co jest ZŁE, co jest ROZWOJOWE, a co SZKODLIWE. Możemy mieć sprawną policję, najlepszych nauczycieli, wielopoziomą profilaktykę w środowisku, ale bez aktywnego i zdeterminowanego działania rodziców nie osiągniemy zakładanego celu – bo wychowanie jest domeną rodziców.

RODZICE!!!

Szkoła daje wiedzę, może wzmocnić to, co robimy w domu, ale szkoła nie zastąpi wzorów uzyskiwanych w relacjach rodzinnych, nie naprawi naszych błędów lub zaniechań.

W tym cały skomplikowanym procesie kształtowania dziecka i nastolatka, tysiącach codziennych spotkań przy rodzinnym stole, pracach domowych, sprzątaniu, nauce, w ogródku, na wycieczce, w drodze do i ze szkoły, na zakupach, przy ognisku chodzi o to, aby młody człowiek rozumiał, czym naprawdę jest życie, jaka jest jego wartość i że jest ono
NIEPOWTARZALNE.

Dorośle dzieci to nasze lustra, tego, co
zrobiliśmy i co zostało zaniechane,
naszego języka, naszej kultury
osobistej, naszego stosunku do życia.

Funkcjonowanie człowieka pod wpływem narkotyków - co warto wiedzieć?

- ▶ Niezdolność do oceny sytuacji – zaburzenia słyszenia i widzenia
- ▶ Możliwe silne pobudzenie psychoruchowe
- ▶ W przypadku NSP możliwe silne zaburzenia pracy układu oddechowego i krążenia
- ▶ Skłonność do zachowań ryzykownych
- ▶ Możliwy całkowity brak kontroli zachowań – skrajne zachowania agresywne
- ▶ Niezdolność do rozumowania w kategoriach moralnych

ROZWIĄZANIA WŁAŚCIWE W PROFILAKTYCE NARKOTYKOWEJ I SYTUACJACH ZAGROŻEŃ NARKOTYKOWO - DOPALACZOWYCH

- ▶ Rodzice są najważniejszym ogniwem profilaktycznym – rozmawiajcie z dziećmi o narkotykach otwarcie, nie straszcie, mówcie prawdę
- ▶ Nie zabraniajcie dyskotek, spotkań, wyjazdów – uczcie asertywności w sytuacjach trudnych i ryzykownych
- ▶ Chodzi o to, aby nastolatek nigdy nie spróbował jointa i bez tego będzie szczęśliwy
- ▶ Gdy używa – nie czekaj, skonsultuj się z ekspertem. Sami nie dacie rady
- ▶ Uzależnienie to nie wstyd, to choroba; wymaga leczenia specjalistycznego

ROZWIĄZANIA NIEWŁAŚCIWE W PROFILAKTYCE NARKOTYKOWEJ I SYTUACJACH ZAGROŻEŃ NARKOTYKOWO - DOPALACZOWYCH

- ▶ Profilaktykę narkotykową zostawiamy szkole
- ▶ Zabronimy dzieciom chodzić na dyskoteki – będą bezpieczne
- ▶ Wiele dzieci spróbowało jointa – nie będę z tego robić problemu
- ▶ Przeczekamy narkotykowe „atrakcje” dziecka, damy radę
- ▶ Pobyt dziecka w ośrodku uzależnień to wstyd dla rodziny

Kluczowa zasada

Z osobą pod wpływem silnych psychostymulantów i większości dopalaczy nie można się siłować. Te substancje mogą znosić próg bólu, a poprzez całkowite zaburzenie oceny sytuacji ofiara dopalacza może być skrajnie niebezpieczna.

FAKTY O KTÓRYCH WARTO WIEDZIEĆ:

Według danych Światowej Organizacji Zdrowia co 10 sekund alkohol zabija jednego człowieka na Ziemi – z powodu picia alkoholu umiera rocznie ponad 3,3 mln ludzi. W Polsce alkohol jest podstawową przyczyną chorób krążenia. Alkohol jest NARKOTYKIEM szczególnie silnie działającym na młode organizmy. OPÓŹNIANIE kontaktu z alkoholem u nastolatków istotnie opóźnia kontakt z narkotykiem i dopalaczem.

Nie mówcie sobie, że wasz syn lub córka jest za słaby, aby posprzątać samochód, wymyć toaletę, udźwignąć odkurzacz, zagrabić liście w ogrodzie. Uczcie je pracy fizycznej, kształtujcie cechy „spartańskie” – wytrwałość, determinację, wytrzymałość. Chwalcie za sukces w wysiłku. Im będą silniejsze fizycznie, tym silniejsza będzie ich psychika. A to jedna z ważnych barier ochrony przed narkotykami i innymi ryzykami.

W okresie adolescencji nastolatki reagują często nieadekwatnie do sytuacji, zbyt nadpobudliwie lub mało refleksyjnie. Jest to wynikiem silnego pobudzenia neurohormonalnego, swoistej burzy w mózgu. Jedyną reakcją może być spokój, a metodą – stanowczość. W sytuacjach trudnych rozmawiaj z dzieckiem tylko na siedząco – jeśli nie przyjmie takiej formuły, nie rozmawiaj, odczekaj, nie działaj emocjonalnie.

Dopalacze posiadają wielokrotnie większą moc uzależnienia niż tzw. Klasyczne narkotyki.

Nowe generacje narkotyków – szczególnie syntetycznych katynonów, kannabinoidów i fenyloetyloaminy oraz nowe syntetyczne opioidy mogą być od 10 do 1000 razy silniejsze od marihuany. Niektóre z nich silnie uzależniają psychicznie już po pierwszej dawce.

Na rodzicach spoczywa obowiązek doprowadzenia do pełnoletności swojego dziecka jako człowieka zdrowego, fizycznie i psychicznie, czyli także wolnego od uzależnień, asertywnego na oferty alkoholowo-tytoniowo-narkotykowo-dopalaczowe.

Rodzice są najczęściej ostatnimi osobami, które dowiadują się o tym, że dziecko ma problem lub wręcz wypierają go, tłumacząc zachowanie dziecka np. wiekiem dorastania, zadawaniem się z nieodpowiednim towarzystwem. Przyznanie przed samym sobą, że moje dziecko zażywa narkotyki, to pierwszy krok do szukania fachowej pomocy.

Wielowymiarowe skutki uzależnienia

- ▶ zdrowotne
- ▶ edukacyjne (zaległości edukacyjne)
- ▶ finansowe (wymaga długotrwałego i kosztownego leczenia)
- ▶ społeczne (utrata przyjaciół, wykluczenie, ryzyko naznaczenia)
- ▶ prawne (np. odpowiedzialność karna za posiadanie narkotyków)

Narkotyki są nieodłącznie powiązane ze światem przestępczym
- kontakt z nim może być dla nastolatków destrukcyjny.

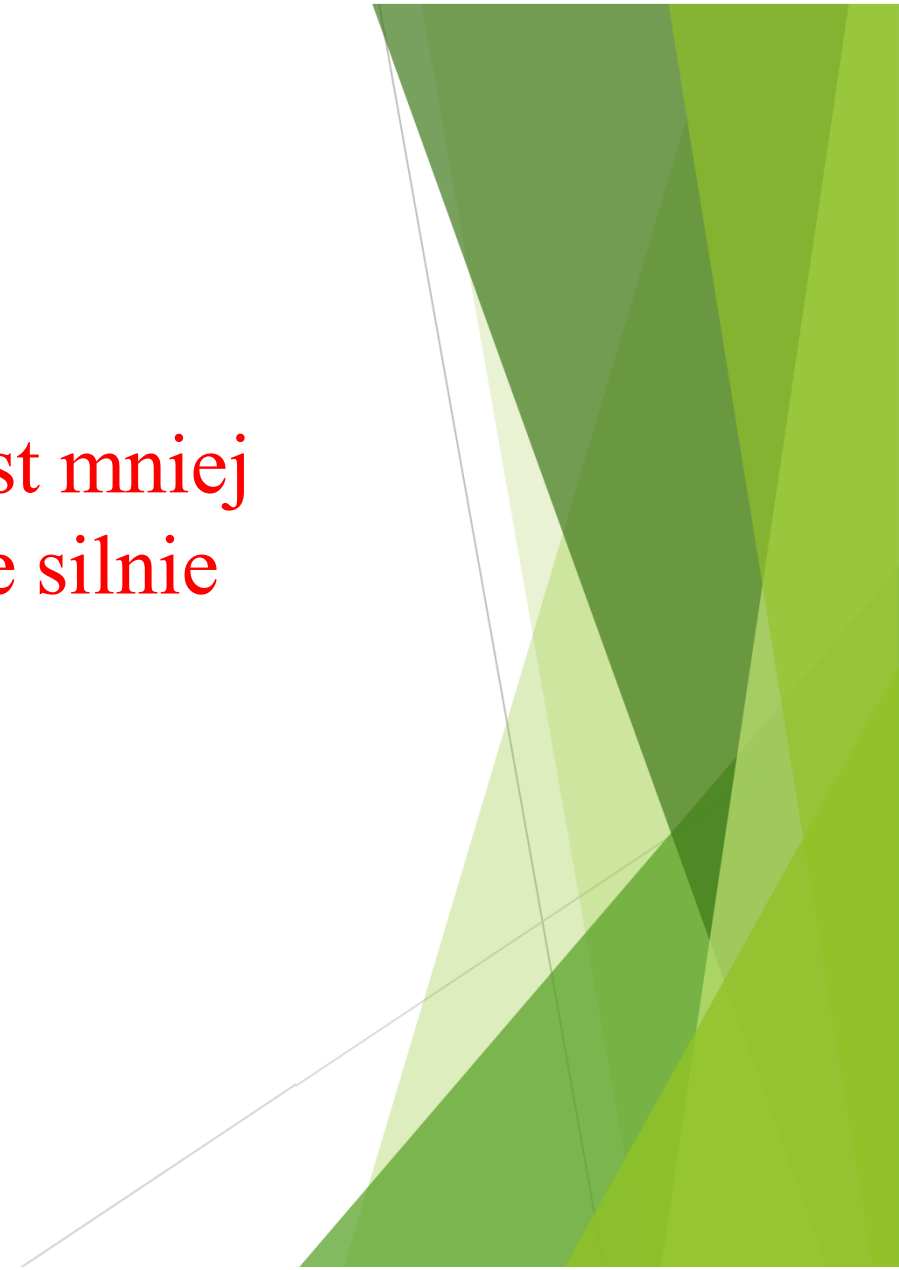
Chory/uzależniony bardzo rzadko chce
współpracować i się leczyć.
Rodzice muszą być zdeterminowani
i „bezwzględni”.

Niemedyczne używanie leków prowadzi do bardzo silnego uzależnienia – to jest typ narkomanii wymagający specjalistycznego leczenia. Najszybciej uzależniają leki kodeinowe.

Organizm młodego człowieka jest mniej
odporny na trucizny i substancje silnie
pobudzające

MOTYWY SIĘGANIA PO ŚRODKI UZALEŻNIAJĄCE:

- ▶ potrzeba nowych wrażeń i eksperymentowania,
- ▶ niezaspokojona potrzeba miłości,
- ▶ chęć przeżycia euforii,
- ▶ potrzeba poprawienia sobie samopoczucia psychicznego lub fizycznego albo usunięcia przykrych doznań
- ▶ ucieczka od konfliktów,
- ▶ ucieczka przed samotnością lub wykluczeniem,
- ▶ potrzeba bycia w grupie,
- ▶ poczucie nudy.

cdn.

W kolejnej części:

- Dorastanie
- Co to są narkotyki i dopalacze?

Na podstawie książki prezentację opracowała Olimpia Kowal-Gadecka.